

Συμβολή στην πρόληψη των δασικών πυρκαγιών

Δρ Γαβριήλ Ξανθόπουλος, Αναπληρωτής Ερευνητής

Δρ Κωνσταντινιά Τσαγκάκη, Αναπληρώτρια Ερευνήτρια

Δρ Ευαγγελία Δασκαλάκου, Εντεταλμένη Ερευνήτρια

Κωνσταντίνος Καούκης, MSc, Ειδικός Επιστήμων

Ανάργυρος Ρούσσο, MSc, Επιστημονικός Συνεργάτης

Διονύσιος Γεωργίου, Ειδικός Πληροφορικής

Ινστιτούτο Μεσογειακών Δασικών Οικοσυστημάτων

& Τεχνολογίας Δασικών Προϊόντων

Οι δασικές πυρκαγιές αποτελούν ένα μεγάλο διαχρονικό πρόβλημα για τη χώρα μας, που μάλιστα έχει οξυνθεί κατά τα τελευταία έτη καθώς έχουν αυξηθεί οι προκαλούμενες καταστροφές και έχουν υπάρξει χρονιές, όπως το 2000 και το 2007 που θρηνήσαμε και πολλές ανθρώπινες ζωές. Το κράτος που οφείλει να προστατεύει τη ζωή και την παρουσία των πολιτών του, έχει καταβάλει μεγάλες προσπάθειες για να ανταποκριθεί σε αυτή την επιταγή βελτιώνοντας την οργάνωση του αντιπυρικού αγώνα και ενισχύοντας το Πυροσβεστικό Σώμα. Έτσι, το κόστος της δασοπυρόσβεσης αυξήθηκε σταδιακά, υπερδιπλασιαζόμενο σε σχέση με εκείνο της δεκαετίας του 1990.

Η οικονομική κρίση των τελευταίων ετών έχει κάνει ιδιαίτερα δύσκολη την περαιτέρω αύξηση των διατιθέμενων πιστώσεων για την καταστολή των δασικών πυρκαγιών. Αντιθέτως μάλιστα, κατά τα τελευταία 2-3 έτη ο αριθμός των βαρέως τύπου ελικοπτέρων, που οι υπηρεσίες τους ενοικιάζονται από τη χώρα μας για υποβοήθηση του έργου της δασοπυρόσβεσης έχει μειωθεί αρκετά καθώς αυτά είναι πηγή μεγάλου κόστους. Επίσης, για πλήθος τεχνικών και οικονομικών λόγων, έχει μειωθεί και ο αριθμός των διαθέσιμων αμφίβιων αεροσκαφών δασοπυρόσβεσης τύπου Canadair CL-215 και CL-415, τα οποία χειρίζεται η Πολεμική Αεροπορία για λογαριασμό του Πυροσβεστικού Σώματος. Αποτέλεσμα αυτών των μειώσεων είναι προφανώς μία ελάττωση της ισχύος του δασοπυροσβεστικού μηχανισμού παρά τις προσπάθειες που έχουν γίνει για την ποσοτική και ποιοτική αναβάθμιση της συμβολής εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης στο έργο της καταστολής. Η ελάττωση αυτή δεν προκαλεί ανησυχία για το καθημερινό έργο δασοπυρόσβεσης κατά τους θερινούς μήνες, για το οποίο οι δυνάμεις είναι επαρκώς προετοιμασμένες. Αυτό όμως που συνεπάγεται η ελάττωση των δυνάμεων είναι

ότι χαμηλώνει το κατώφλι δυσκολίας του πυροσβεστικού έργου, προερχόμενης από τον αριθμό και τα χαρακτηριστικά των πυρκαγιών, πέρα από το οποίο ο μηχανισμός καταστολής δε θα μπορεί να ανταποκριθεί επαρκώς. Σε μια δύσκολη λοιπόν αντιπυρική περίοδο, όπως εκείνες που προαναφέρθηκαν, είναι δυνατό να υπάρξουν και πάλι μεγάλες καταστροφές. Η λύση σε αυτό το πρόβλημα δεν είναι βέβαια οι ευχές και η προσευχή για να έχουμε ήπιες συνθήκες κινδύνου πυρκαγιάς για την επόμενη αντιπυρική περίοδο, γιατί αργά ή γρήγορα η δύσκολη αντιπυρική περίοδος θα έρθει. Αντίθετα, η λύση αναγκαστικά πρέπει να αναζητηθεί στη μείωση της δυσκολίας του δασοπυροσβεστικού έργου. Η φράση κλειδί σε αυτή την κατεύθυνση είναι η «πρόληψη των δασικών πυρκαγιών».

Ως πρόληψη των δασικών πυρκαγιών ορίζεται το σύνολο των ενεργειών που γίνονται πριν την έναρξη μιας πυρκαγιάς με σκοπό:

- Τη μείωση ή εξάλειψη της πιθανότητας εκδήλωσης πυρκαγιών.
- Τη μείωση της πιθανότητας εξάπλωσης κάθε εκδηλούμενης πυρκαγιάς.
- Τη μείωση των καταστροφών σε περίπτωση πυρκαγιάς.
- Την ύπαρξη ενός μηχανισμού ικανού να εντοπίσει γρήγορα κάθε νέα πυρκαγιά και να αποστείλει χωρίς καθυστέρηση τις απαιτούμενες δυνάμεις για άμεση καταστολή της.

Περιεχόμενο της πρόληψης των δασικών πυρκαγιών.

Διερεύνηση των αιτιών, σύλληψη εμπρηστών, ανάλυση στατιστικών.
Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών.
Τεχνικά μέτρα (εξάλειψη αιτιών, μείωση καταστροφών).
Νομοθετικά μέτρα (π.χ. νόμοι ιδιοκτησίας & χρήσης γης).
Κατάλληλη διαχείριση του δάσους.
Προκατασταλτικός (αντιπυρικός) σχεδιασμός.
Προκατασταλτικά έργα (δρόμους, δεξαμενές, ελικοδρόμια, αντιπυρικές ζώνες, κ.λπ.).
Ετοιμότητα – σύστημα εκτίμησης κινδύνου.
Επίγειες περιπολίες στο δάσος και προσωπικές επαφές.
Εντοπισμός των πυρκαγιών από το έδαφος ή τον αέρα.

Στη χώρα μας η ευθύνη για την πρόληψη των δασικών πυρκαγιών ανήκει κατά το νόμο στη Δασική Υπηρεσία, όμως με δεδομένο το εύρος του αντικειμένου, έχουν λόγο και κίνητρο συμμετοχής το σύνολο των φορέων που εμπλέκονται στη διαχείριση των δασικών πυρκαγιών, καθώς και ο κάθε πολίτης χωριστά. Η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, που έχει ως αποστολή τη μελέτη και το σχεδιασμό της πολιτικής προστασίας για όλους τους κινδύνους και την οργάνωση και το συντονισμό των σχετικών δράσεων, έχει κάνει πολλές προσπάθειες όσον αφορά τις δασικές πυρκαγιές και έχει εκδώσει το «3^ο Γενικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών εξαιτίας Δασικών Πυρκαγιών», στο πλαίσιο του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη «Ξενοκράτης» και εγκυκλίους για το «Σχεδιασμό και δράσεις Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων λόγω των δασικών πυρκαγιών» και για την «οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών για προστασία από εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή εξαιτίας δασικών πυρκαγιών» (διαθέσιμα στο <http://www.civilprotection.gr>). Επίσης, εκδίδει κατά τη διάρκεια της αντιπυρικής περιόδου τον ημερησιο χάρτη Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιάς και διανέμει τα διαθέσιμα για έργα και δράσεις πρόληψης κονδύλια στους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που καλούνται να τα αξιοποιήσουν για έργα προληπτικού χαρακτήρα. Παρ' όλη όμως αυτή την προσπάθεια υπάρχουν σημαντικότερα κενά στην πρόληψη των δασικών πυρκαγιών, όπως αποδεικνύεται

από τον αριθμό των πυρκαγιών που ξεκινούν από τραγική επιπολαιότητα αλλά και από τον αριθμό των ζημιών σε κατοικίες, αποθήκες και υποδομές, που φανερώνουν την έλλειψη προετοιμασίας από πλευράς των πολιτών. Εξ' άλλου, είναι κοινά αποδεκτό διεθνώς ότι ο εκ των άνω σχεδιασμός (top-down approach) από μόνος του δεν είναι δυνατό να φέρει τα επιθυμητά αποτελέσματα. Είναι εξίσου απαραίτητη η συμβολή των τοπικών κοινωνικών φορέων και των πολιτών για την επίτευξη ενός σημαντικού αποτελέσματος. Δεν είναι τυχαίο ότι το μήνυμα σε περιοχές του κόσμου, όπου είναι σημαντικό το πρόβλημα των δασικών πυρκαγιών, είναι η δημιουργία προληπτικά προετοιμασμένων με τη συμβολή των κατοίκων τους κοινοτήτων, που αποκαλούνται «firewise» δηλαδή «σοφές ως προς τις πυρκαγιές» (π.χ. http://msue.anr.msu.edu/news/the_benefits_of_establishing_a_firewise_community).

Το Ινστιτούτο Μεσογειακών Δασικών Οικοσυστημάτων και Τεχνολογίας Δασικών Προϊόντων (ΙΜΔΟ & ΤΔΠ) του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ, έχοντας ως κεντρικό του στόχο την ανάπτυξη και την προστασία των δασών της χώρας και ιδίως των μεσογειακών, στα οποία οι πυρκαγιές είναι συχνό φαινόμενο, αναγνωρίζει τη σημασία της πρόληψης και προσπαθεί συνεχώς να συμβάλει σε αυτήν. Κατά το 2009-2010 το ΙΜΔΟ & ΤΔΠ, το Τμήμα Γεωγραφίας του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου και η Περιφέρεια Αττικής συμμετείχαν, μαζί με εταίρους από τη Γερμανία και την Ιταλία, σε ένα ερευνητικό έργο με τον τίτλο INCA, που πραγματοποιήθηκε με τη συμβολή του Χρηματοδοτικού Μέσου Πολιτικής Προστασίας της Ευρωπαϊκής Επιτρο-

πής (Grant Agreement reference n° 070401/2008/507855/SUB/A3). Στο πλαίσιο εκείνου του έργου αναπτύχθηκε μία μεθοδολογία πρόληψης καταστροφών (μεθοδολογία INCA), που εφαρμόστηκε σε τρεις περιοχές πιλότους στην Ευρώπη. Μια από τις περιοχές πιλότους ήταν η περιοχή της Ανατολικής Αττικής, όπου η μεθοδολογία εφαρμόστηκε για την πρόληψη των δασικών πυρκαγιών. Τα αποτελέσματά της εφαρμογής ήταν ιδιαίτερα θετικά. Το έργο INCA ολοκληρώθηκε στο τέλος του Νοεμβρίου 2010. Μεταξύ των δράσεων διάχυσης των αποτελεσμάτων ήταν επιστημονικές δημοσιεύσεις, ημερίδες στην Αθήνα αλλά και στη Ρώμη και παρουσίασή τους στο περιοδικό του ΕΘΙΑΓΕ.

Η μεθοδολογία INCA περιλαμβάνει την πρόσκληση σε συνεργασία σε τοπικό επίπεδο όλων των φορέων και πολιτών, που οφείλουν ή θέλουν να συμβάλουν στην πρόληψη κάποιας καταστροφής, να βρεθούν σε έναν κοινό χώρο, να συζητήσουν για το πρόβλημα τις πηγές και τις παραμέτρους του, να συμφωνήσουν σε στόχους πρόληψης και να οργανωθούν, με τη δημιουργία μιας ομάδας εργασίας, για να κάνουν δράσεις επίτευξης των στόχων πρόληψης. Τα βήματα που περιλαμβάνει η μεθοδολογία παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

Τα βήματα της μεθοδολογίας INCA για την πρόληψη των φυσικών καταστροφών.

Καθορισμός του προβλήματος.
Δημιουργία ομάδας εργασίας.
Συμφωνία για τους στόχους (περιλαμβανομένων δεικτών προς μέτρηση).
Συμφωνία για τα μέτρα προς επίτευξη των στόχων πρόληψης και μετριασμού των κινδύνων.
Δοκιμή του εφικτού και της δυνατότητας εφαρμογής των μέτρων που συμφωνήθηκαν και περιγραφή των διαδικασιών εφαρμογής.
Συμφωνία για τους δείκτες αποτίμησης και τον τρόπο αξιολόγησης της συνεισφοράς των συμμετεχόντων εταιρών σχετικά με την επίτευξη των στόχων.
Καθορισμός της ομάδας, την οποία αφορά ή στην οποία στοχεύει η κάθε δράση και της πολιτικής πληροφόρησης.
Συνεχής έλεγχος και αναθεώρηση της διαδικασίας διακυβέρνησης του κινδύνου καθώς επίσης και συνεχείς διαβουλεύσεις.

Μετά το τέλος του έργου INCA, κατά το 2011 και 2012, το ΙΜΔΟ & ΤΔΠ ξεκίνησε μια προσπάθεια αξιοποίησης των αποτελεσμάτων και της εμπειρίας του έργου στην πράξη, οργανώνοντας ημερίδες, μεταφέροντας το μήνυμα της πρόληψης των δασικών πυρκαγιών με διάφορους τρόπους (ομιλίες σε κοινό, εθελοντές, Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, κ.λπ.) και ξεκινώντας τη δημιουργία ενός δικτυακού τόπου

αφιερωμένου στην πρόληψη εντός της ιστοσελίδας του. Βεβαίως, η εμβέλεια των δράσεών του ήταν περιορισμένη στην Αττική, λόγω έλλειψης οικονομικών πόρων.

Στο τέλος του 2012, το ΙΜΔΟ & ΤΔΠ ξεκίνησε ένα έργο με τίτλο «Συμβολή στην Πρόληψη των Δασικών Πυρκαγιών κατά το 2012-2013 με τη μεθοδολογία INCA» με χρηματοδότηση από την Ειδική Γραμματεία Δασών, Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης & Προστασίας Δασών και Φυσικού Περιβάλλοντος μέσω του Πράσινου Ταμείου του ΥΠΕΚΑ. Το έργο αυτό επικεντρώθηκε σε δράσεις πρόληψης των δασικών πυρκαγιών σε διάφορα μέρη της χώρας, χρησιμοποιώντας τη μεθοδολογία INCA ως οδηγό. Συγκεκριμένα κατά την περίοδο Μαρτίου – Ιουνίου του 2013 και του 2014 οργανώθηκαν ημερίδες εργασίας για την πρόληψη των δασικών πυρκαγιών και τη μεθοδολογία INCA στην Αθήνα (3), στη Ρόδο (2), στη Μυτιλήνη, στη Χίο, στη Λαμία, στη Θέσση Θεσσαλονίκης, στον Πύργο Ηλείας, στα Καλύβια Αττικής, στη Ραφήνα, στα Χανιά, στο Ηράκλειο και στο Βαθύ Σάμου.

Οι ημερίδες εργασίας οργανώθηκαν από τοπικούς φορείς, ανακοινώθηκαν από τοπικά μέσα μαζικής ενημέρωσης και διαδικτυακά και ήταν ανοικτές τόσο σε εκπροσώπους φορέων και εθελοντών όσο και σε απλούς πολίτες. Η προσπάθεια κατά τη διάρκεια των ημερίδων αυτών εκτός από την παροχή πληροφοριών για την πρόληψη των δασικών πυρκαγιών και τη σημασία της σε τοπικό επίπεδο, ήταν, σε εφαρμογή της μεθοδολογίας INCA, η αναγνώριση των αιτιών των πυρκαγιών και των καταστροφών σε τοπικό επίπεδο και η κινητοποίηση των τοπικών δυνάμεων με στόχο τη μείωση των προβλημάτων. Έτσι, δημιουργήθηκε σε κάθε μία από τις περιοχές αυτές μία εθελοντική ομάδα εργασίας. Οι στόχοι της κάθε ομάδας συμφωνήθηκαν μετά από συζήτηση και προτάθηκαν τρόποι για την επίτευξή τους. Ορίστηκε ένας επικεφαλής, συνήθως από την τοπική Δασική Υπηρεσία, και συμφωνήθηκε ένα χρονοδιάγραμμα για συναντήσεις της ομάδας (π.χ. μία φορά το μήνα).

Ο βαθμός κινητοποίησης και δράσης των ομάδων εργασίας

αποδείχθηκε μεταβλητός, εξαρτώμενος σε μεγάλο βαθμό από τη συνέπεια του επικεφαλής στο να διατηρήσει επαφή με τα μέλη της ομάδας. Ως ιδιαίτερα θετικό παράδειγμα μπορεί να αναφερθεί η ομάδα εργασίας που έγινε στη Ρόδο, όπου υπήρξε ιδιαίτερο ενδιαφέρον καθώς το νησί έχει υποστεί πολλά πλήγματα από μεγάλες πυρκαγιές κατά τα τελευταία έτη. Εκεί συνεργάστηκαν καλά όλοι οι φορείς και εθελοντές με συντονισμό της Διεύθυνσης Δασών Δωδεκανήσου και με σημαντική συμβολή από την Πυροσβεστική Υπηρεσία Ρόδου και την Πολιτική Προστασία του Δήμου Ρόδου. Ανάμεσα στα προβλήματα που αναγνωρίστηκαν ήταν η έλλειψη γνώσεων των τουριστών, ιδίως εκείνων από βόρειες χώρες, για τις ελληνικές συνθήκες και τους πιθανούς κινδύνους, περιλαμβανομένων και των δασικών πυρκαγιών. Σε λύση του προβλήματος συνεργάστηκαν στελέχη των φορέων, ιδίως της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Ρόδου με το ΙΜΔΟ & ΤΔΠ για τη δημιουργία ενός πληροφοριακού εντύπου, το οποίο σε πρώτη φάση έγινε διαθέσιμο σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή στην Αγγλική και στη Ρωσική γλώσσα. Επίσης, για την ευαισθητοποίηση του τοπικού πληθυσμού, ιδίως εκτός του αστικού κέντρου της Ρόδου, ξεκίνησε, αξιοποιώντας τοπικά ταλέντα, η συγγραφή ενός θεατρικού έργου για την πρόληψη, για να παίζεται από μαθητές σε σχολικές εκδηλώσεις. Ακόμη, συμφωνήθηκε να ληφθούν ιδιαίτερα μέτρα πρόληψης κατά τη διάρκεια ενός γνωστού πανηγυριού, του Αγίου Σίλα (Σουλιά), που γίνεται στη Σορωνή Ρόδου στις 28, 29 και 30 Ιουλίου, όπου οι προσκυνητές κατασκηνώνουν μέσα στο δάσος.

Επιπλέον των ημερίδων εργασίας, το ΙΜΔΟ & ΤΔΠ μετέφερε το μήνυμα της πρόληψης με σειρά ομιλιών στις οποίες προσκλήθηκε (π.χ. Νέα Φιλαδέλφεια, Καισαριανή), συνεντεύξεις στα μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, παρουσία σε εκδηλώσεις, κ.λπ. Ακόμη, στο πλαίσιο του έργου διοργάνωσε, στις 14 Μαΐου 2013, μία «Συζήτηση Στρογγυλής Τραπέζης για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση των Δασικών Πυρκαγιών στην Ελλάδα σε Καιρό Οικονομικής Κρίσης» με παρουσία μεγάλου αριθμού φορέων και ειδικών επιστημόνων περιλαμβανομένων και ειδικών από το εξωτερικό.

Επίσης, το ΙΜΔΟ & ΤΔΠ ετοίμασε ένα δικτυακό τόπο αφιερωμένο στην πρόληψη στο πλαίσιο του έργου (<http://www.fria.gr/prolipsi/>). Σε αυτόν υπήρχε καθ' όλη τη διάρκεια του έργου ενημέρωση για τις δραστηριότητες αυτού ενώ παράλληλα εμπλουτιζόταν με πληροφοριακό υλικό και εργαλεία για την πρόληψη. Ιδιαίτερης σημασίας εργαλείο είναι μία εφαρμογή που ανέπτυξε και ανέπτυξε στον ιστότοπό του το ΙΜΔΟ & ΤΔΠ, η οποία δίνει στον οποιοδήποτε ενδιαφερόμενο τη δυνατότητα, δίνοντας απλά στοιχεία, να κάνει μια εκτίμηση του βαθμού κατά τον οποίο η κατοικία του που βρίσκεται σε επαφή με δασική βλάστηση κινδυνεύει να καταστραφεί από πυρκαγιά. Η εφαρμογή εκτός από

τη εκτίμηση του κινδύνου δίνει και μερικές βασικές οδηγίες για βελτίωση της κατάστασης και μείωση του κινδύνου. Επιπλέον, το ΙΜΔΟ & ΤΔΠ ετοίμασε σε συνεργασία με την Ειδική Γραμματεία Δασών ένα ενημερωτικό φυλλάδιο επικεντρωμένο στην ασφάλεια των κατοικιών από δασικές πυρκαγιές, το οποίο είναι επίσης διαθέσιμο στον ιστότοπο του Ινστιτούτου.

Το έργο «Συμβολή στην Πρόληψη των Δασικών Πυρκαγιών κατά το 2012-2013 με τη μεθοδολογία INCA» ολοκληρώθηκε στα τέλη Ιουνίου 2014. Η εμπειρία που αποκομίστηκε είναι σημαντική, θα αποτελέσει αντικείμενο πληροφόρησης για την Ειδική Γραμματεία Δασών και ελπίζεται ότι θα βοηθήσει στη βελτίωση της πρόληψης στο μέλλον. Αν και είναι δύσκολη μια άμεση αποτίμηση, οι απαντήσεις σε ερωτηματολόγια που έδωσαν οι συμμετέχοντες των ημερίδων του 2013 μετά το τέλος της αντιπυρικής περιόδου ως προς την αξία των ημερίδων, ήταν ιδιαίτερα ενθαρρυντικές.

Με το τέλος του έργου ο ιστότοπος του ΙΜΔΟ & ΤΔΠ, που είναι αφιερωμένος στην πρόληψη, ανανεώνεται σε μία μορφή που δε θα παρακολουθεί πλέον τις δραστηριότητες του έργου αλλά θα αποτελεί μόνιμο κόμβο ενημέρωσης για την πρόληψη των δασικών πυρκαγιών. Σε αυτόν θα είναι διαθέσιμα όλα τα προαναφερθέντα φυλλάδια και εργαλεία καθώς και όσα θα δημιουργηθούν στο μέλλον. Καθηγητές και μαθητές θα μπορούν να βρουν ενδιαφέρουσες πληροφορίες και να βοηθηθούν για την οργάνωση εκπαιδευτικών εκδηλώσεων για την πρόληψη. Το ΙΜΔΟ & ΤΔΠ παροτρύνει για την ελεύθερη χρήση του και με χαρά θα υποστηρίξει με συμβουλές, γνώσεις και ενημερωτικό υλικό οποιοδήποτε πρωτοβουλίες (όπως τοπική οργάνωση ομάδων εργασίας για την πρόληψη από ενδιαφερόμενους φορείς και πολίτες) στο πλαίσιο της προσπάθειας για τη μείωση του αριθμού των πυρκαγιών και των καταστροφών που προξενούν. Εξάλλου, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η πρόληψη των δασικών πυρκαγιών «είναι υπόθεση όλων μας».

λύσεων για την πρόληψη. Το ΙΜΔΟ & ΤΔΠ παροτρύνει για την ελεύθερη χρήση του και με χαρά θα υποστηρίξει με συμβουλές, γνώσεις και ενημερωτικό υλικό οποιοδήποτε πρωτοβουλίες (όπως τοπική οργάνωση ομάδων εργασίας για την πρόληψη από ενδιαφερόμενους φορείς και πολίτες) στο πλαίσιο της προσπάθειας για τη μείωση του αριθμού των πυρκαγιών και των καταστροφών που προξενούν. Εξάλλου, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η πρόληψη των δασικών πυρκαγιών «είναι υπόθεση όλων μας».

Πληροφορίες:

Γενική Διεύθυνση Αγροτικής Έρευνας
Ινστιτούτο Μεσογειακών Δασικών Οικοσυστημάτων & Τεχνολογίας Δασικών Προϊόντων
Τέγμα Αλκμάνος, 11528 Ιλίσια, Αθήνα
τηλ.: 210 7793142, e-mail: gxnrtc@fria.gr

